

ת"פ 3539/11/13 - מדינת ישראל נגד א.ד.

10 אפריל 2014

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 3539-11-13
3554-11-13

בפני כב' השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י עו"ד אסיף
נגד
הנאשמים
א.ד. (עציר)
ע"י עו"ד ורניצקי

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע ביום 20.3.14 לאחר שמיעת ראיות בעבירות של אימים והיזק לרכוש במזיד. על פי המתואר בכתב האישום ביום 01.01.2013 איים הנאשם על בתו פ.ד. (להלן: "פ.ד.") בפגיעה שלא כדין בגופה בכך שהתקשר אליה למכשיר הטלפון ואמר לה שאם היא לא תחזור הביתה, הוא יעשה מלחמה, ישרוף לה את הפנים וידקור את החבר שלה.

במועד האמור, גרם הנאשם נזק בזדון לבגדיה של פ.ד. בכך שקרע אותם באמצעות סכין וכן איים על אשתו, ט.ו. (להלן: "ט.ו.") בכך שאמר לה שלא יתן לפ.ד. לחיות בשקט, כי היא הרסה לו את החיים וכן שאם הוא יצטרך, הוא יהרוג אותה. משאמרה ט.ו. לנאשם שלא תתן לו להרוג את פ.ד. וקודם כל יצטרך להרוג אותה, השיב לה הנאשם כי אם הוא יצטרך הוא יהרוג גם אותה.

טענות הצדדים

בדין שנערך ביום 3.4.14 הפנה ב"כ המאשימה לגליון הרשעותיו של הנאשם ובכלל זאת למאסר המותנה בן 6 חודשים אשר הוטל עליו במסגרת ת"פ 45464-05-13. בהתאם לתיקון 113, זה ציין כי הערך המוגן המרכזי בו פגע הנאשם במעשיו הינו האוטונומיה של המתלוננות שלא יופנה כלפיהם מלל מאיים. אשר למתחם הענישה עתר למתחם הנע בין 6-18 חודשי מאסר בפועל. בגדרי המתחם הפנה לכך שהנאשם לא הודה אלא ניהל הוכחות, ומשכך אינו זכאי להנחה משמעותית לה זכאים אלה אשר הודו והביעו חרטה. עוד הפנה להרשעתו מתיקו הקודם בו הורשע בגין מעשים דומים, כלפי אותן מתלוננות וזאת אך לפני מספר חודשים ספורים מביצוע העבירות דנן. בנסיבות אלו, עתר לענישה ברף העליון של המתחם וכן להפעלת המאסר המותנה באופן מצטבר לעונש שיוטל בתיק זה. כמו כן, עתר למאסר מותנה, התחייבות ופיצוי למתלוננת.

עמוד 1

מנגד, ציין ב"כ הנאשם בתחילת דבריו כי הגם שהנאשם ניהל הוכחות אין בכך כדי לעמוד לו לרועץ. זה הפנה לכך שעסקינן בנאשם יליד 1966 אשר לחובתו הרשעה אחת בעבירות דומות בהן נקבע מתחם הנע בין 12-2 חודשי מאסר. לטענתו, יש לאמץ מתחם זה גם לתיק דנן הואיל ולא הוגש ערעור על גזר הדין. מבלי להקל בחומרת מעשיו של הנאשם הדגיש כי בעניינו לא הופעלה אלימות פיזית אלא המעשים התמצו בכך שהנאשם איים על המתלוננת. בגדרי המתחם ביקש להתחשב במאפייני אישיותו של המשיב, אשר בין היתר עוצבו על רקע כך ששירת שנים רבות באפגניסטן ומכאן נובעות גם עמדותיו הנוקשות כלפי המתלוננת. בנסיבות אלו, עתר שלא למצות את הדין עם הנאשם ולכך שניתן להסתפק בהפעלת התנאי.

הנאשם ביקש להוסיף על דברי בא כוחו וציין כי ברצונו להתגרש מאשתו ט.ו. ולאחר מכן לשוב לרוסיה. זה ציין כי אך לפני שנה עלה ארצה ובמהלך תקופה זו יושב כ-8 חודשים בכלא.

ריבוי עבירות

כאשר אין המדובר בעבירה יחידה, בשלב הראשוני, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או בכמה אירועים. בענייננו, מצאתי לראות את כלל המעשים המתוארים בכתב האישום כאירוע אחד אשר בגינו יקבע מתחם ענישה אחד הואיל ואלו בוצעו כמקשה אחת, בסמיכות זמן ומקום.

בעבירות בכגון דא פגע הנאשם בחירותם של המתלוננות. עבירת האיומים נועדה לשנות תחושת הביטחון וזאת תוך ציפייה כי המאוימים ישנו החלטתם או דרך פעולתם. בכך יש כדי לפגוע באוטונומיית הבחירה החופשית של המתלוננות. לפירוט מורחב על הערכים שעומדים בבסיס עבירת האיומים אפנה לדבריו של כב' השופט א' גולדברג בע"פ 103/88 משה ליכטמן נ' מדינת ישראל (6.9.89):

"מניעת ההפחדה וההקנטה לשמן היא שעומדת ביסוד האינטרס החברתי המוגן בעבירת האיומים שבסעיף 192. רוצה לומר, אינטרס החברה להגן על שלווה נפשו של הפרט (person's peace of mind) מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט. כי גם אם אמרנו שאין בסעיף 192, בהבדל מסעיף 428, דרישה שמטרת האיום תהא להניע את המאויים לעשות מעשה או להמנע ממעשה, בידוע הוא שבמקרים רבים מושמעים איומים per se כמסר מוסווה להתנהגות המצופה מן המאויים. נמצא כי סעיף 192 מקדים רפואה למכה ומונע מלכתחילה פגיעה עתידית בחרות הפעולה של הזולת". (ראה פסקה 6 לפסק הדין)

עוד בעניין עבירת האיומים אפנה לרע"פ 8188/09 שלומי דבורה נ' מדינת ישראל (25.10.09), שם קבע כב' השופט לוי כי ברי שעבירת האיומים נכללת בעבירות האלימות:

"מנקודת מבטה של תורת המוסר אפשר לטעון, כי בכל עבירה יש מן האלימות. אך במישור המשפטי ברי כי אין המונח אלימות מקיף את שלל המעשים המנויים בדיני העונשין שלנו. יש מבין העבירות הקולעות במובהק לגדריה שלהתנהגות אלימה, ויש אחרות המצריכות

בחינה מעמיקה יותר. מבלי למצות אומר, כי שימוש בכוח לשם פגיעה בגופו של אחר, או איום לעשות שימוש בכוח שכזה, הם מן המעשים המצויים בגרעינו של אותו מושג. פלוני, המגלה בדיבורו רצון לחנוק בזרועותיו אדם אחר- וכך עשה המבקש שבפני, נוהג לפי כל דעה מנהג אלים. אמת, לאלימות פנים רבות."

אשר למדיניות הענישה הנוהגת בעבירת האיומים הרי שזו נעה בין מאסרים מותנים או מספר חודשים בודדים ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

במסגרת רע"פ 1293/08 אלכסנדר קורניק נ' מדינת ישראל (25.6.08) - כב' השו' ג'ובראן אשרר עונש מאסר בפועל למשך 12 חודשים בגין עבירה בודדת של איומים כלפי בת הזוג;

בת"פ 27929-08-12 מדינת ישראל נ' צבי לויט (8.7.13) - נקבע מתחם הנע בין מאסר מותנה עד 9 חודשים ונגזרו 5 חודשים בגין עבירת איומים כלפי בת זוג;

בת"פ 42579-11-12 מדינת ישראל נ' אבן צבור (14.3.13) וכן בת"פ 9816-01-13 מדינת ישראל נ' גרישו גברילוב (2.6.13) - קבע כב' השופט עדן מתחם הנע בין חודשיים ל-12 חודשים בעבירות איומים כלפי בן משפחה. בגין מעשים אלו נגזרו 5 חודשי מאסר בפועל;

בת"פ 6503-03-12 מדינת ישראל נ' חתוקה (4.3.13) - נקבע מתחם הנע בין חודשיים ל-8 חודשים בפועל בגין עבירת איומים כלפי שופטת.

בת"פ 348-05-12 מדינת ישראל נ' אלי בן דוד (11.7.12) - בגין עבירות של החזקה ושימוש לצריכה עצמית וכן עבירת איומים כלפי אם, ציין כב' השו' אלון רום כי מתחם הענישה נחזה להיות בעבירות אלו הינו בין עונש מאסר מותנה ועד עונש מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים.

בת"פ 23327-09-11 מדינת ישראל נ' שלמה מסטרוב (29.4.12) - הוטל על הנאשם מאסר על תנאי בן 6 חודשים בגין עבירת איומים כלפי רופא בקופת החולים.

בתיק דנן מידת הפגיעה בערכים המוגנים המפורטים לעיל הינה ברף הבינוני - גבוה. המדובר בכתב אישום המגולל שורה של איומים קשים בהם מטיל הנאשם אימתו וחיתתו על ביתו ואשתו. הנאשם אינו מסתפק אך בהפניית איומים כלפי המתלוננת אלא אף קורע את בגדיה באמצעות סכין הואיל ולטענתו המדובר בבגדים ששייכים לו, שכן, אלו נרכשו באמצעות כספו. אקט קריעת הבגדים לא פחות משיש בו רכיב של היזק לרכוש, מצביע על דפוסי חשיבה נוקשים, רכושנות וקיבעון ביחס לרצונה של בתו לנהל אורחות חייה כפי ראות עיניה. האיומים כוללים אמירות בדבר "עשיית מלחמה", "שריפת פנים", "דקירת החבר" ובהמשך אף איומים להריגת המתלוננת.

הנאשם כפי העולה מעדויות בתיק, חי מס' שנים בנפרד מאשתו ומבתו ועלה ארצה לפני כשנה. חרף ניתוק זה, וחרף כך שהנאשם לכאורה החל בחיים חדשים ברוסיה בנפרד מאשתו, הדבר אינו מונע ממנו לנסות להשליט את תפיסת עולמו בדבר הדרך הראויה להתנהג, כלפי בתו ואשתו. המדובר בבתו שהינה בגירה ורשאית לפעול כפי ראות עיניה, מבלי לחשוש מדבר תוצאות שייגרמו היה ותיוותר בקשר עם בן זוגה. העובדה כי אשתו בחרה צד ומצדדת בבתו, הינה לרועץ

בעיניו, ובגין כך גם זו זוכה לאיומים קשים מצידו.

בחינת נסיבות ביצוע העבירות מצביעות כי האיומים עצמם נאמרו ב"עידנא דריתחא", יחד עם זאת בשעה שהרקע לאמירתם הינו סכסוך מר ביחס לקשר הזוגי של הבת, הרי יכול ויתפרצו בכל רגע נתון, בשעה שהבת תפעל שלא עפ"י דרישתו. אין להקל ראש באיומים, בשים לב לכך שעובר לאמירתם זה חתך בזעם את בגדיה של בתו. יש לקחת בחשבון הפוטנציאל שאיומים אלו, חלילה אכן ימומשו.

מנגד, הגם שאין בכך כדי להצדיק האיומים בכל דרך שהיא, הרי שבבחינת נסיבות ביצוע העבירה, בימ"ש לוקח בחשבון כי מבחינתו, סובייקטיבית, זה פועל לטובת בתו. כך גם אין מחלוקת כי בן זוגה של המתלוננת אכן עושה שימוש כזה או אחר בסמים, וכפי שבימ"ש נחשף בנו האחר של הנאשם, התדרדר אף הוא לסמים, ומכאן החשש שקשר זוגי זה יביא בסופו של דבר גם לכך שהמתלוננת תדרדר אף היא לסמים. עוד יוער כי בפועל הנאשם לא הפנה אלימות כלפי בתו, כאשר גם האיומים עצמם נאמרו שלא בנוכחותה, אלא באמצעות הטלפון, לאחר שזו סירבה לחזור הביתה, עפ"י בקשתו.

לאור האמור לעיל, ובשים לב לערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלו וכן בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, הנני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין עבירות אלו נע בין נע בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם:

לחומרא, בימ"ש נותן דעתו לכך שאין זו הסתבכותו הראשונה של הנאשם בעבירות דומות, זה הורשע עפ"י הודאתו ביום 22.7.13, בעבירות של איומים כלפי אשתו ובתו. הנאשם ריצה עונש מאסר בן 4 חודשים וכן תלוי נגדו מאסר מותנה, בן 6 חודשים.

הסתבכותו המחודשת של הנאשם בעבירות כמעט זהות, על רקע אותו מניע, מלמדת כי לא היה במאסר כדי להרתיע ולהביאו להפנמה הנדרשת, בדבר זכותן של המתלוננות לנהל חייהן ללא הטלת מורה מצידו. כך גם התנהלות זו מלמדת על הנוקשות המחשבתית והתפיסתית, כפי שמצאה ביטויה גם במהלך שמיעת הראיות.

בתיק זה לא התבקש תסקיר, אולם נדמה כי רצף הרשעותיו ואיומים כלפי האם והבת, מגלם בתוכו גם חשש להישנות התנהגות פורצת גבול בעתיד. בשים לב לכך שממילא המתלוננות ניהלו אורח חיים עצמאי עוד בטרם עלייתו ארצה, ובשים לב לאמירותיו המילוליות כי מייד לאחר שישתחרר בכוונתו לחזור לרוסיה ולחיות עם בת זוגו החדשה, אין למעצר זה השפעה ממשית על בני משפחתו בארץ.

הנאשם ניהל הוכחות, ואין בכך לפעול לחובתו, אולם מנגד אין זה זכאי לאותה הקלה משמעותית לה זכאים נאשמים אשר הודו וחסכו בזמן שיפוטי יקר וייתרו העדת המתלוננות. הדברים אמורים ביתר שאת, שעה שבתיק זה מדובר בבתו של הנאשם ובאשתו, על כל המשתמע מכך.

מנגד, בסופם של דברים עסקינן בעולה חדש, אשר מגיע מרקע תרבותי שונה, כאשר לא הספיק להיטמע בחברה הישראלית, להבין את הנורמות ודפוסי ההתנהגות בארץ החדשה בה מצוי ומצא עצמו מרבית הזמן מאחורי סורג ובריח. הנאשם שרת שנים בצבא ברוסיה, ויש לו בת זוג מעבר לים אשר כפי הנטען הפילה את עוברם המשותף לאחר שעלה ארצה. יש, לנאשם רצון לחזור לחיות עימה דבר המסוכל בשל מעצרו ומאסרו.

הפעלת המאסר המותנה

אין מחלוקת כי המאסר המותנה בן 6 חודשים אשר ניתן במסגרת ת"פ 45464-05-13, חל בענייננו. בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי על דרך הכלל יש להורות על הפעלת המאסרים באופן מצטבר. בית המשפט העליון שב וחזר על הלכה זו אך לאחרונה במסגרת ע"פ 4716/12 **מדינת ישראל נ' ע.ד.** (6.6.13). בענייננו, ולו לפני משורת הדין ומתוך מתן משקל לנסיבותיו של הנאשם ורצונו לחזור ולחיות עם בת זוגו מרוסיה מיד לאחר שישוחרר, אחפוף חלק מסוים מן המאסר המותנה.

סוף דבר

מכל המקובץ לעיל הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 7 חודשי מאסר בפועל שימנו מיום מעצרו - 1.11.13.

ב. מורה על הפעלת המאסר המותנה בן 6 חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ 45464-05-13 כחודשיים ירוצו בחופף לעונש המאסר עליו הוריתי בסעיף א' לעיל ו-4 חודשי מאסר במצטבר. **סה"כ יהיה על הנאשם לרצות 11 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.**

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ו. 5,000 ₪ התחייבות למשך שנתיים שלא יעבור עבירת אלימות. לא תחתם ההתחייבות בתוך 14 יום, יהיה על הנאשם לרצות 15 ימי מאסר תמורתה.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום י' ניסן תשע"ד, 10/04/2014 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט